

NAMNGIVNING *Chalcosyrphus valgus* (Gmelin, 1790). Originalbeskrivning: *Musca valga*. Systema Naturae, 13:e upplagan, 1: 2879. Synonymer: *Chalcosyrphus femoratus* auct. nec. Linnaeus, 1758, *Zelima femorata* i Gaunitz (1947). Etymologi: valgus (lat.) = kobent. Uttal: [Kalkos'ýrfus válgus]

KEY FACTS Length 12–15 mm. A long, dark and slender species. Hind femora characteristically orange red (except

at apex). Fore- and middle legs entirely orange red. Similar species occur in other parts of Europe. Found in deciduous or mixed forests with many old trees. Imagines can be observed sitting on (or flying around) fallen trees and stumps, or basking on leaves in sun-exposed glades and forest edges. Flight period in Sweden from May to early August. A rare and local species with scattered records from most parts of Sweden.

SLÄKTE *Criorhina* – pälsblomflugor

STAM	Arthropoda
UNDERSTAM	Hexapoda
ORDNING	Diptera
ÖVERFAMILJ	Syrphoidea
FAMILJ	Syrphidae
UNDERFAMILJ	Eristalinae
TRIBUS	Xylotini
SLÄKTE	

Detta släkte omfattar främst stora (8–18 mm långa) pälsklädda arter med karakteristiskt förlängt ansikte. Släktets långhåriga arter ger ett humlelikt intryck, medan de mer korthåriga arterna påminner om bin. Ögonen är nakna, och även hos hanen något åtskilda. Tredje antennsegmentet är kort och högt, med naket antennborst. Vingarna har mer eller mindre tydliga mörka vingfläckar, och ligger i vila oftast parallellt med kroppen så att de överlappar varandra. Baklåren är normala till kraftigt förtjockade, och saknar taggar på undersidan. Närstående släkten är *Blera* och *Pocota*.

Pälsblomflugor uppehåller sig främst vid vår- och försommarblommande buskar och träd; först slån, sälg och vide, senare hagtorn och hallon. Hanen söker

snabbt av blommorna på buske efter buske i sin jakt efter honor. Larverna utvecklas i olika förmultnande lövträd. Rotheray & Stuke (1998) ger en larvnyckel för de nordiska arterna.

Släktet omfattar totalt ca 50 arter, varav fyra finns i Norden, sju i Europa och 19 i Palearktis.

NAMNGIVNING *Criorhina* Meigen, 1822. Systematische Beschreibung 3: 236. Synonym: *Brachymyia* Williston, 1872. Etymologi: *Criorhina* = baggnäst; *krios* (gr.) = bagge, *rhis* (gr.) = näsa, nos, syftar på att arternas ansikte till formen liknar nosen på ett litet får.

LITTERATUR Brattberg 1992, Hartley 1961, Hippa 1978, Lidström 1993, Nilsson 2006, Rotheray 1991, 1993, Rotheray & Stuke 1998.

Släktet *Criorhina* är ett av flera släkten pälsblomflugor. Arterna är 8–18 mm långa och pälsklädda med ett karakteristiskt förlängt ansikte. De mer långhåriga arterna ger ett humlelikt intryck medan de mer korthåriga snarare är bilika. Flera arter förekommer i olika färgformer. Tredje antennsegmentet är kort och högt, med naket antennborst. Pälsblomflugor uppehåller sig främst i vår- och försommarblommande buskar och träd; först slån, sälg och vide, senare hagtorn och hallon. Larverna utvecklas i olika förmultnande lövträd.

På bilderna ovan ses två honor av törneblomfluga *C. berberina*. Arten förekommer i två humlelika former; den ena vit/blekgul med svart tvärband (t.v.) som hos mörk jordhumla *Bombus terrestris*, den andra helt brungul (t.h.) som hos åkerhumla *Bombus pascuorum*. Törneblomfluga kan påträffas i hagmarker och skogsbryn, i synnerhet på blommande hagtorn.

FOTO: KRISTER HALL